

مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان سمنان از ربات های نجات یار به عنوان یک محصول امدادی جدید در هلال احمر کشور نام برد و گفت: از زمان استفاده آزمایشی این ربات ها در کشور تا کنون ۹ نفر از مرگ حتمی نجات یافتند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، حسین به ایسنا اظهار کرد: فعلا تنها پنج دستگاه ربات نجات یار در اختیار هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار دارد و به نظر می‌رسد در آینده با افزایش این ربات ها و تجهیز همه جمعیت‌های استانی به این محصول جدید امدادی، شاهد کاهش قابل توجه حوادث غرق شدگی در کشور خواهیم بود.

وی از میزبانی این استان از اردوی توان‌افزایی امدادگران هلال احمر ۱۲ استان کشور خبر داد و افزود: در این اردوی سه روزه که در هفته جاری در استان سمنان برگزار شد، تیم‌های امدادی استان‌های مختلف به تمرین عملیات امدادی مختلف پرداختند.

وی ادامه داد: در این اردو با حضور تیم‌های امدادی ۱۲ استان کشور، عملیات امداد کوهستان، امداد در سیلاب، نجات غریق عملیات امدادی با حضور ربات‌های نجات یار و سگ‌های زنده یاب و...تمرین شد. مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان با اشاره به آغاز فصول سرد سال و امکان بروز سیلاب‌های موسمی خاطر نشان کرد: برنامه‌ریزی ها و تمرین‌های انجام شده در عملیات امدادی در سیلاب می‌تواند به توان‌افزایی امدادگران جمعیت کمک شایانی کند. ضمن اینکه تیم‌های امدادی استان‌های مختلف در این اردوی سه روزه امکان انتقال تجربیات و بررسی آخرین روش های امدادی را پیدا کردند.

درخشان با اشاره به استفاده از ربات‌های نجات یار در این اردوی سه روزه گفت: این ربات‌ها که از محصولات امدادی شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی است از این پس در عملیات امدادی در عرصه های آبی مورد استفاده قرار می‌گیرد. وی با اشاره به تجربه موفق استفاده از ربات‌های نجات یار در جمعیت هلال احمر کشورمان اظهار کرد: اسمال خوشبختانه برای اولین بار از این محصول جدید در سواحل دریای خزر استفاده و ۹ نفر را از مرگ حتمی نجات دادند. درخشان اضافه کرد: ربات‌های نجات یار معمولا در زمان بروز حادثه در دریا و یا اکوسیستم‌های آبی بتوان نجات غریق به سمت فرد در حال غرق فرستاده می‌شود. خوشبختانه عملکرد این محصول جدید تاکنون موفق بوده و در همین مدت کوتاه، جان ۹ نفر از هم وطنان را نجات دادند.مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان سمنان با بیان اینکه این ربات‌ها در اردوی اخیر و در یکی از استخراج‌های آب بخش شهیرزاد استان سمنان نیز مورد استفاده قرار گرفت افزود: جمعیت هلال احمر کشور فعلا و در گام نخست پنج ربات نجات یار برای استفاده در عملیات امدادی خریداری کرده و قرار است که بعد از استفاده آزمایشی و بررسی نقاط ضعف و قوت آن، در زمینه خرید تعداد بیشتری از این ربات‌ها و توزیع آن در استان‌های مختلف اقدام کند.

سید گره دانش دریا – مهدی بیرانوند روزمان – خلیج فارس «پارس» سومین خلیج بزرگ جهان روای حکایت‌های تاریخی از دوران پیشدادیان تا عصر حاضر یکی از شاهراه‌های استراتژیک مهم دنیا محسوب می‌شود. خلیجی که همیشه برای ساکنانش برکت داشته و دارد. کشورهای حاشیه خلیج فارس از این موقعیت شاید بیشترین سود تجاری را برده باشند. اما سرزمین ایران که بیشترین مرز آبی را از این خلیج مهم دارد شاید بهره تجاری – گردشگری کمتری برده باشد. اما دلیل این مسئله چه عواملی می‌تواند باشد؟! سوءمدیریت و بدسلیقگی در امور گردشگری و گردشگری دریایی و تجارت غیرنفتی – گازی شاید یکی از مهم ترین عوامل این موضوع باشد.

به گزارش روزنامه دریایی سرآمد، طبق آخرین برآوردها حوزه خلیج فارس در حدود ۷۳۰ میلیارد بشکه ذخیره اثبات شده نفت و بیش از ۷۰ تریلیون متر مکعب ذخیره گاز طبیعی را در خود جای داده است. همچنین، خلیج فارس از نظر منابع طبیعی از غنی‌ترین پهنه‌های آبی جهان است. علاوه بر نفت و گاز، مروارید، فسفات، گوگرد، مرجان، انواع ماهی‌ها و میگو از جمله ثروت‌های خلیج فارس محسوب می‌شوند. یکی دیگر از ویژگی‌هایی که باید به آن اشاره کرد، آب‌های گرم خلیج فارس و جزایر آن است که صدف‌های رنگارنگی در آن یافت می‌شود و مرواریدهای زیبایی در قلب این صدف‌ها نهفته است. همه ساله بسیاری از این صدف‌ها به نقاط مختلفی از جهان صادر می‌شود. این ویژگی‌ها خلیج فارس را به یکی از مهم‌ترین و البته حساس‌ترین نقاط جهان تبدیل کرده که از نام تا منابع آن همواره محل بحث و مناقشه میان کشورهای منطقه و حتی سایر کشورهای جهان بوده است.

نگاهی به موقعیت تاریخی خلیج فارس

خلیج فارس (با شاخاب پارس) آبراهی است که در امتداد دریای عمان و در میان ایران و شبه‌جزیره عربستان قرار دارد. مساحت آن ۴۷۳،۲۲۷ کیلومتر مربع است؛ و پس از خلیج مکزیک و خلیج هادسون سومین خلیج بزرگ جهان به شمار می‌آید. زمین‌شناسان معتقدند که در حدود پانصد هزار سال پیش، صورت نخستین خلیج فارس در کنار دشت‌های جنوبی ایران تشکیل شد و به مرور زمان، بر اثر تغییر و تحول در ساختار درونی و بیرونی زمین، شکل ثابت کنونی خود را یافت. خلیج فارس در آغاز، بسیار پهناور بوده است به طوری که تا اواخر دوره سوم زمین‌شناسی، بیشتر جلگه‌های برازجان، بیهقان و خوزستان ایران تا کوه‌های زاگرس، زیر آب بوده‌اند. خلیج فارس در ۲۴ تا ۳۰ درجه و ۳۰ دقیقه عرض شمالی و ۴۸ تا ۵۶ درجه و ۲۵ دقیقه طول شرقی از نصف‌النهار گرینویچ قرار دارد. این خلیج توسط تنگه هرمز به دریای عمان و از طریق آن به دریاهای آزاد مرتبط است. از بین کشورهای همسایه خلیج فارس، کشور ایران بیشترین مرز آبی مشترک را با خلیج فارس دارا است. طول مرز آبی کشور ایران از خلیج فارس، با احتساب جزایر آن در حدود ۱۸۰۰ کیلومتر و بدون احتساب جزایر در حدود ۱۴۰۰ کیلومتر است. طول خلیج فارس از تنگه هرمز تا آخرین نقطه پیشروی آن در جهت غرب حدود ۸۰۵ کیلومتر است. عرض‌ترین بخش خلیسج فارس ۲۹۰ کیلومتر است. عمیق‌ترین نقطه خلیج فارس با عمق ۹۳ متر در ۱۵ کیلومتری تنب بزرگ و کم‌عمق‌ترین نقطه آن با عمقی بین ۱۰ تا ۳۰ متر در سمت غرب است. آب و هوای خلیج فارس خشک و نیمه استوایی است. در تابستان دما گاهی تا ۵۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد و میزان تبخیر بیشتر از میزان آب‌های وارده می‌شود. در زمستان دما تا سه درجه سانتی‌گراد هم گزارش شده است. در عین شوری زیاد آب خلیج فارس، ۲۰۰ چشمه آب شیرین در کف و ۲۵ چشمه آب کاملا شیرین در سواحل آن جریان دارند که منشا همگی آن‌ها از کوه‌های زاگرس در ایران است. نام تاریخی این خلیج، در زبان‌های گوناگون، ترجمه عبارت خلیج فارس « یا دریای پارس» بوده است. همچنین در تمام سازمان‌های

در جهان وجود ندارد که تمامی توجهات را به یک نقطه و با علائقی یک‌دست متوجه کند و در حال حاضر برای سلامت اقتصادی و ثبات جهان، جایی به اهمیت خلیج فارس وجود ندارد. خلیج فارس با منابع طبیعی و معدنی فراوان خود دیگر نه تنها بخاطر اِغای نقش ارتباط دهندگی یک بزرگراه تجاری میان شرق و غرب جهان، بلکه به عنوان یکی از ۲ سرانتهایی در مبادلات اقتصادی جهان به شمار می‌آید.

ارزش فزاینده آن نیز باعث بروز برخی اختلافات و منازعات اقتصادی و به خصوص سیاسی شده است. منطقه ای نفت خیز که از مهم‌ترین مناطق تأمین نفت جهان محسوب می‌شود. خلیج فارس بیشترین خط ساحلی را با ایران دارد، یعنی از دهانه فاو گرفته تا تنگه هرمز جزو مناطق ساحلی ایران محسوب می‌شود. همانطور که مورخان در کتاب‌های تاریخی نوشته‌اند، وسعت خلیج فارس به موصل و کرکوک می‌رسیده یعنی در آن زمان هنوز عراق شکل نگرفته و اصلا سرزمین خشکی به نام عراق وجود نداشت به گونه‌ای که در کتاب‌های تاریخی آمده است تا پیش از حمله اسکندر به ایران کشتی‌های تجاری و... در شوش لنگر می‌انداختند. در خصوص نام خلیج فارس همچنان که اسناد تاریخی نشان می‌دهد و در منابع تاریخی هم موجود است، این منطقه از همان ابتدا و از گذشته با عنوان خلیج فارس مطرح بوده است. در حالی که امروزه برخی از کشورهای غربی و منطقه‌ای که حتی برخی از آنها سابقه تأسیس شان به ۶۰ سال هم نمی‌رسد، تلاش و گسترده‌ای به کار می‌برند تا یک نام جعلی را که همان خلیج عربی و فاقد استنادات تاریخی و استدلال‌های منطقی است، برای خلیج فارس در محافل و مجالس بین‌المللی به کار گیرند و تثبیت کنند.

سازمان ملل و دیگر رژیم‌های بین‌المللی و قراردادهای بین‌المللی از جمله حقوق دریاها نیز اعلام کرده که غیر از عنوان خلیج فارس نام دیگری را نمی‌شناسد. مهم‌ترین موردی که باعث اهمیت فوق‌العاده خلیج فارس شده و حتی سبب دست‌اندازی و طمع ورزی قدرت‌های بزرگ به آن شده، وجود این ذخائر طبیعی است. افزون بر این، خلیج فارس همچنین یکی از مناطق مهم راهبردی دنیا محسوب می‌شود و یکی از دلایل اهمیت راهبردی آن وجود تنگه هرمز است. تنگه هرمز گذرگاهی هلالی شکل که خلیج فارس را به دریای عمان متصل می‌کند و در میان یازده تنگه دنیا، مهم‌ترین آنها محسوب می‌شود که برای قدرت‌های بزرگ، جایگاه اقتصادی و راهبردی زیادی دارد.

از دیگر موارد اهمیت خلیج فارس، بعد نظامی و راهبردی است. از نظر نظامی وجود پایگاه‌های متعدد دریایی، هوایی و زمینی در منطقه خلیج فارس که بیشتر متعلق به کشورهای آمریکا و انگلیس هستند و همچنین حضور ناوهای جنگی کشورهای غربی بخصوص آمریکا در

«خلیج فارس» در گذر تاریخ، «روزنامه دریایی سرآمد» بررسی می‌کند

نگاهی به موقعیت تاریخی خلیج فارس

هر چند که صادرکنندگان این دستورالعمل دلایل اصلی بی‌توجهی و ناتوانی ایران در خلیج فارس را به دو عامل سوءتدبیر حکام و مأموران محلی و کمبود منابع مالی دولت نسبت داده‌اند؛ اما شواهد و مدارک موجود نشانان می‌دهد که دلایل این امر فراتر از این دو عامل است. دلایل اصلی این غفلت را باید نخست در ضعف حکومت مرکزی و نبود یک ساختار و سازمان اداری منسجم و کارآمد دانست که خود این افراد در رأس آن قرار داشتند. عامل دیگر کم‌توجهی و نبود آگاهی و شناخت کافی از موقعیت و اهمیت سیاسی اقتصادی بنادر و جزایر خلیج فارس در میان اغلب سلاطین و دولتمردان قاجار بود. عامل بعدی فساد و بی‌کفایتی حکام بنادر و نبود ثبات مدیریت در بنادر بود. به نوشته سدیدالسلطنه از زمان تأسیس حکومت بنادر (۱۲۹۹ق) تا زمان مشروطیت، هفده نفر در بندر عباسی به حکومت رسیده‌اند که این مساله می‌تواند به نوعی نشان‌دهنده نبود ثبات در حکومت بنادر باشد. عامل مهم دیگر که در اسناد زیاد به آن اشاره شده است، مشخص نبودن محدوده اختیارات حکمران بنادر و از طرفی تعدد مراکز تصمیم‌گیری – تهران، فارس، لار، بوشهر – و تداخل وظایف کارگزاران سیاسی، و اداری و مالی مستقر در بنادر بوده است. البته باید به این عوامل ضعف نیروی دریایی و نداشتن کشتی و ناوگان دریایی قدرتمند در خلیج فارس و نهایتا حضور کشورهای استعمارگر خارجی به‌ویژه انگلستان و سیاست استعماری آنها در منطقه را نیز افزود. تغییر مسیر الدوله از خلیج فارس و بنادر و جزایر جنوب با عناوین «اهم مناطق مملکت ایران» و «دروازه دولت ایران» و تأکیدات ایشان بر موضوعات و مسائلی همچون موقعیت، جایگاه و نقش اساسی بنادر و جزایر خلیج فارس و تنگه هرمز در سرنوشت تاریخی حکومت‌های ایران، نشان از آگاهی و شناخت صادرکنندگان این دستورالعمل از اهمیت و جایگاه تاریخی بنادر و جزایر خلیج فارس دارد. همچنین توجه به کنسول‌خانه‌ها و چگونگی روابط خارجی با دول منطقه و غیره دول بیگانه، توصیه به حکمران بنادر در خصوص همکاری و مشاوره با کارگزاران امور خارجه و رسیدگی به امور تذکره و گمرک بنادر، جلوگیری از استملاک در خاک بنادر و مراقبت از کشتی پرسپولیس از مسائل و موضوعات مهم خلیج فارس و وظایف حکمران بنادر در این دوره بوده است. صادرکنندگان این دستورالعمل دلایل اصلی بی‌توجهی و ناتوانی ایران در دریای فارس را به دو عامل کمبود منابع مالی و سوءمدیریت حکام و مأموران محلی نسبت داده‌اند؛ اما به نظر می‌رسد که عوامل اصلی این ضعف، بی‌توجهی و غفلت را باید در نبود آگاهی و نداشتن شناخت کافی از موقعیت و اهمیت استراتژیک بنادر و جزایر خلیج فارس در میان اغلب سلاطین و دولتمردان قاجاری، فساد و بی‌کفایتی برخی از حکام بنادر و سازمان اداری ناکارآمد قاجار، تعدد مراکز تصمیم‌گیری و نبود ثبات مدیریت در بنادر، حضور کشورهای استعمارگر خارجی مانند انگلستان و سیاست استعماری آنها در منطقه و ضعف نیروی دریایی و کشتیرانی ایران در خلیج فارس دانست.

موقعیت مهم ترانزیتی خلیج فارس

موقعیت ژئوپلیتیک کشور در منطقه و جهان و موقعیت ممتاز در منطقه خاورمیانه و مجاورت با منطقه استراتژیک خلیج فارس و تنگه هرمز و واقع شدن در محل عبور کریدورهای مهم شمال-جنوب و شرق-غرب از پهنه سرزمین و وجود شبکه‌های گسترده راه و راه‌آهن در کشور، قابلیت بسیار بالایی را در توسعه ظرفیت‌های رشد اقتصادی از طریق دریا به‌ویژه توسعه حمل‌ونقل دریایی، توسعه صنعت گردشگری دریایی، توسعه شیلات، توسعه صنایع نفت و گاز دریایی، توسعه صنایع دریایی و غیره فراهم کرده است. ایران از جمله کشورهای است که با توجه به تعدد کشورهای محصور در خشکی واقع در همسایگی خود نزدیک‌ترین موقعیت جهت اتصال و پیوند کارکردی بین شرق-غرب جهان از مزایای ترازیتی دریا-دریا، دریا-خشکی و خشکی-دریا به‌ویژه برای همسایگان بهره‌مند است و می‌تواند از این مزیت به‌نحو مطلوب استفاده کند. در شمال ایران هم دریای خزر که بهترین پل ارتباطی میان کشورهای ایران، روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و جمهوری آذربایجان، اروپای شرقی و شمالی است می‌تواند نقش مهمی در تجارت میان این کشورها ایفا کند. قطعاً بهره‌مندی لازم، مناسب، حیاتیست و رقابت‌منده از این فرصت‌ها و از موقعیت استثنایی دریایی کشور جهت کمک به رونق، توسعه، پیشرفت و بالندگی پایدار کشور برای نسل کنونی و نسل‌های آینده، رسالتی تاریخی و تعهدی ملی را متوجه این بخش کرده است که انجام آن، نیازمند عنایت جدی‌تر تصمیم‌گیران ارشد نظام به حوزه دریایی، توسعه صنایع دریایی و هماهنگی‌های هوشمندانه است. با افزایش توجهات در دهه‌های اخیر، اقیانوس‌ها و دریاها به‌عنوان یک «پیشران اقتصادی» برای توسعه و رشد شناخته می‌شوند؛ به‌طوری‌که بسیاری از کشورها مدت‌ها است در حال برنامه‌ریزی و اجرایی برنامه‌های مرتبط با بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت دریا و فعالیت‌های دریایی به‌عنوان یک پیشران اقتصادی هستند.

در قرن ۲۱، بسیاری از کشورهای دریایی، ارزش دریاها و سواحل خود را مورد ارزیابی قرار داده و راهبردهای توسعه‌ای و حفاظت از این منابع را پایه‌گذاری کرده‌اند. در ادبیات اجرایی و علمی جهان کم‌کم «مفهوم اقتصادی از دریا» شکل گرفت که با تعابیر مختلفی همچون «صنایع اقیانوسی»، «صنایع دریایی»، «فعالیت‌های دریایی»، «بخش دریایی»، «اقتصاد آبی» و «اقتصاد دریا» از آن یاد می‌شود. امروزه به لحاظ منافع متنوع، منابع گوناگون و قابلیت‌های منحصربه‌فردی که دریا در اختیار انسان قرار می‌دهد، فعالیت‌ها و رشته فعالیت‌های آبی و دریایی در عرصه‌های مختلف اعم از شیلات و ماهی‌گیری، حمل‌ونقل دریایی، صنایع دریایی، معادن دریایی، منابع نفت و گاز دریایی، انرژی‌های دریایی، گردشگری دریایی، تفریحات و ورزش‌های دریایی، تسلیحات، دفاع و امنیت دریایی و دریاپایه بسیار متنوع و گسترده شده است. گسترش فزاینده رفاه‌بخشی و توسعه شتابان و روزافزون ابعاد کیفیت زندگی جوامع انسانی، به‌سبب افزایش توانایی نوع بشر در بهره‌مندی هرچه بهتر و بیشتر از منابع، فرصت‌ها و امتیازات دریا است و مجموعه منافع، ویژگی‌ها و امتیازات دریا به‌قدری گسترده، با اهمیت و تعیین‌کننده است که از دوران کهن تاکنون سلاسه تسلط مقتدرتر و بهره‌مندی بیشتر از دریا، عامل اصلی و انگیزه محوری انواع رقابت‌ها بین ابناء مختلف بشر و اقوام گوناگون بوده است.

آب‌های خلیج فارس اهمیت نظامی و راهبردی این منطقه را نمایان می‌سازد. جنگ نفت کش‌ها که در جریان جنگ ایران و عراق رخ داد، یکی از عوامل حضور نظامی کشورهای غربی بویژه آمریکا در خلیج فارس شد.

موقعیت مهم خلیج فارس در تأمین انرژی جهان

افزایش مصرف انرژی در جهان، همزمان با اقلول ذخایر نفتی دیگر نقاط جهان روز به روز بر جایگاه خلیج فارس به عنوان اصلی‌ترین مرکز تأمین انرژی می‌افزاید. منطقه خلیج فارس با وجود حضور چشمگیر از منابع نفت و ۴۰ درصد از منابع گاز جهان است، هنوز به موقعیت مناسب با توان بالقوه خود دست نیافته و با وجود تلاش موجود برای کاهش وابستگی صنعت و اقتصاد جهانی به نفت، آمارها از افزایش تقاضای جهانی برای این حامل انرژی حکایت دارد. در این میان، ایران با قرار گرفتن در میان ۲ حوزه سرشار از انرژی یعنی هارتلند خلیج فارس و دریای خزر به عنوان پلی میان این ۲ منطقه از جایگاه ویژه‌ای در مناسبات استراتژیک و ژئوپلیتیک انرژی، بویژه در منطقه خلیج فارس برخوردار است. موقعیت ممتاز استراتژیک تنگه هرمز، دهانه خلیج فارس و ذخیره گاه منابع بزرگ انرژی نفت و گاز از مهم‌ترین جنبه‌های اهمیت خلیج فارس به شمار می‌رود. برای دهه‌های متمادی کشورهای خلیج فارس به خاطر منابع غنی نفت و گاز جزو مهم‌ترین تأمین‌کنندگان انرژی در دنیا لحاظ شده‌اند. از اینرو، وجود ذخایر سرشار انرژی در منطقه خلیج فارس، امنیت جهانیسی بویژه در بُعد اقتصادی را به امنیت این منطقه پیوند زده است. طبق آخرین برآوردها، حوزه خلیج فارس در حدود ۷۳۰ میلیارد بشکه ذخیره اثبات شده نفت و بیش از ۷۰ تریلیون مترمکعب ذخیره گاز طبیعی را در خود جای داده و چنین ذخایری این منطقه را به بزرگ‌ترین مخزن انرژی در جهان تبدیل کرده است. در حال حاضر نفتی که در ۶ کشور ایران، عربستان سعودی، عراق، کویت، امارات و قطر تولید می‌شود، بیش از ۲۰ میلیون بشکه در روز است. در حالیکه کل نفت خامی که در جهان تولید می‌شود، حدود ۸۰ میلیون بشکه در روز است. بنابراین، نفت خلیج فارس

حدود ۲۵ درصد از نفت جهان را تأمین می‌کند. افزایش اهمیت جایگاه منطقه خلیج فارس در استراتژی‌های جدید انرژی، ناشی از ۲ موضوع افزایش مصرف و تقاضا برای نفت خام و کاهش ذخایر نفت حوزه‌های چون دریای شمال، آمریکای مرکزی و حوزه دریای کارائیب است. برپایه پیش‌بینی‌ها، حداقل در ۲۵ سال آینده نگاه‌های جهانی به منطقه خلیج فارس دوخته خواهد شد. هر چند اکنون کشورهای صنعتی می‌کوشند تا با یافتن جایگزین‌های دیگری چون نفت روسیه و حوزه خزر از وابستگی خود به منابع خلیج فارس بکاهند اما در همان حال توجه دارند که دوام منابع انرژی در روسیه، خزر و دیگر نواحی جهان در مقایسه با منابع انرژی خلیج فارس پایدار نخواهد بود.

ریشه تاریخی غفلت‌های مدیریتی در استفاده از موقعیت اقتصادی – گردشگری خلیج فارس

دستورالعمل حاکم بنادر خلیج فارس که به سال ۱۳۱۹ ق به دستخط وزیر امور خارجه وقت، میرزا نصرالله خان مشیرالدوله و به احتمال زیاد به دستور امین‌السلطان نوشته شده و بعد از توشیح مظفرالدین‌شاه برای رضاقلی خان مافی – سالار معظم – حکمران بنادر فارس ارسال شده است، یکی از اسناد مهم و ارزشمند به‌جای مانده از دوره قاجار در باره اهمیت و جایگاه خلیج فارس و بنادر و جزایر جنوب ایران از نگاه دولتمردان قاجار به حساب می‌آید. این سند مهم در سال‌های گذشته به نام «دستورالعمل حکومت بنادر فارس» به‌صورت کتاب نیز به چاپ رسیده که متأسفانه اشتباهات فاحشی در بازخوانی آن اتفاق افتاده است. صادرکنندگان این دستورالعمل در چندجا ضمن پرداختن به اهمیت تاریخی خلیج فارس و بنادر و جزایر آن مهم‌ترین علت ضعف و ناتوانی ایران در این منطقه سوق‌الجیشی، سوءتدبیر حکام و مأموران محلی معرفی شده است. در جایی دیگر درخصوص سوءاستفاده برخی از حکام قبلی به‌خاطر دریافت بودجه و مخارج اضافی از دولت به علت حساسیتی که روی این بنادر و جزایر وجود داشته، انتقاد شده است: «هر حادثه که در بنادر و جزایر خلیج فارس افکار سیاسیاسه و خزانه‌مالیه یا قوای عسکریه دولت را مشغول کرد، همانا به سبب غفلت و کوتاهی و مسامحه و سوءتدبیر حکام و مأموران محلیه بود.» در بحث اهمیت تنگه هرمز نیز با ذکر این نکته که: تنگه هرمز تنگه‌ای است که به قوت آنجا می‌توان مملکت ایران را از تطلول دول حفظ کرده و اهمیت آن به مراتب از بنادر عباسی و لنگه بیشتر است، ضمن انتقاد از «مأموران و حکام بنادر فارس» به علت کوتاهی کردن در حفظ و مراقبت از «استحکامات قدیمیه و محدوده کردن کاربرد تنگه هرمز تنها به صدور برات و وصول وجهه که آن هم در دست و بیجا هزینه نمی‌شود، علت کم‌توجهی به تنگه هرمز، کمبود بودجه و منابع مالی دولت عنوان شده است.»

فریاد عجزی – اقتصاد سراسرآمد